

Väljaandja:  
Akti liik:  
Teksti liik:  
Redaktsiooni jõustumise kp:  
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:  
Avaldamismärge:

Regionaalminister  
määrus  
algtekst-terviktekst  
01.07.2010  
Hetkel kehtiv  
RT I 2010, 36, 220

# Perekonnaseisukannete tegemise ning väljatrüki edastamise ja säilitamise kord

Vastu võetud 22.06.2010 nr 9

Määrus kehtestatakse «[Perekonnaseisutoimingute seaduse](#)» § 2 lõike 2 ning § 7 lõigete 9 ja 10 alusel.

## 1. peatükk ÜLDSÄTTED

### § 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse nõuded perekonnaseisukannete (edaspidi *kanne*) tegemiseks ja kande väljatrüki edastamiseks ning säilitamiseks.

### § 2. Isikusamasuse tuvastamine

(1) Määruses sätestatud toimingute sooritamisel, sealhulgas perekonnaseisutoimingu tegemise avalduse esitamisel ja dokumentide kättetoimetamisel, kontrollitakse menetluses osalejate isikusamasust «Isikut tõendavate dokumentide seaduse» § 2 lõike 2 punktides 1–8 või §-s 4 sätestatud dokumendi alusel või tuvastatakse välismaalase välisriigi reisidokumendi alusel, välja arvatud digitaalallkirjaga kinnitatud avalduse esitamise korral.

(2) Alla 15-aastase, kellele ei ole välja antud lõikes 1 nimetatud dokumenti, isik tuvastatakse sünnitunnistuse ja tema seadusliku esindaja ütluste ning vajadusel muude tõendite alusel.

### § 3. Tõlgi kasutamine perekonnaseisutoimingu tegemisel

(1) Kui avaldaja ei valda eesti keelt ja ametnik ei tõlgi toiminguga seotut ise, teavitab perekonnaseisumetnik avaldajat võimalusest kaasata toimingu tegemisele tõlk.

(2) Tõlgi kaasamise kulud katab avaldaja.

(3) Perekonnaseisutoimingu tegemise avalduse (edaspidi *avaldus*) sisu tõlgib tõlk avaldajale suuliselt. Andmete õigsust kinnitab avaldaja allkirjaga avaldusel. Avalduses märgitakse, millisesse keelde avaldus tõlgiti ja tõlkija isikuandmed. Tõlk kinnitab märget oma allkirjaga.

(4) Kui perekonnaseisumetnikul tekib kahtlus tõlke õigsuses, võib ta keelduda avaldaja kaasatud tõlgi osalemisest menetluses. Vajadusel pikendatakse menetlustähtaega kuni usaldusväärse tõlgi kaasamiseni avaldaja poolt.

### § 4. Avaldusele esitatavad nõuded

Avaldus täidetakse eesti keeles ja loetavas kirjas. Avaldus tuleb täita tumedas kirjas, mis tagab esitatud andmete säilimise ja võimaldab avalduse elektroonilist salvestamist.

## § 5. Avalduse menetlusse võtmise tähtaeg

(1) Avaldus võetakse perekonnaseisuasutuses menetlusse avalduse perekonnaseisuasutusse esitamise päeval. Posti teel, elektrooniliselt või Eesti konsulaarasutuse kaudu esitatud avaldus võetakse menetlusse hiljemalt selle perekonnaseisuasutusse saabumise päevale järgneval tööpäeval.

(2) Kui avalduse esitaja jätab avalduses esitamata seadusega nõutud andmed või ei esita kõiki nõutavaid dokumente või kui avaldus ei vasta «Perekonnaseisutoimingute seaduses» ja käesolevas määruses sätestatud nõuetele või on avalduses muid puudusi, määrab perekonnaseisuasutus avaldajale puuduste kõrvaldamiseks mõistliku tähtaja, selgitades, et kui puudusi ei kõrvaldata, võib perekonnaseisuasutus jätta taotluse läbi vaatamata.

(3) Kui avalduse esitamisel ilmnevad ilmselged perekonnaseisukande tegemisest keeldumise alused, siis võib perekonnaseisumetnik jätta avalduse vastu võtmata, selgitades avaldajale avalduse vastuvõtmata jätmise põhjuseid.

## § 6. Avalduse registreerimine

(1) Avaldus registreeritakse rahvastikuregistris.

(2) Kui avalduse registreerimine rahvastikuregistris pole ajutiselt võimalik, tehakse avaldusele märged «vastu võetud, (kuupäev)». Avaldus registreeritakse rahvastikuregistris esimesel võimalusel.

(3) Vaimulikule esitatud abiellumisavalduse registreerib rahvastikuregistris koguduse asukohajärgne maavalitsus.

(4) Avalduse registreerimiseks rahvastikuregistris avatakse menetlustoimik. Menetlustoimikute numeratsioon on üle-eestiline sõltumata kande liigist.

(5) Rahvastikuregistris registreeritud avalduse teisele perekonnaseisuasutusele menetlemiseks edastamisel avaldust uuesti ei registreerita.

## § 7. Avalduse ja alusdokumentide elektrooniline salvestamine

(1) Avaldus ja sellele lisatud perekonnaseisukande aluseks olevad dokumendid (edaspidi *alusdokumendid*) salvestatakse elektrooniliselt rahvastikuregistris.

(2) Kui alusdokumendiks on välisriigi dokument, salvestatakse elektrooniliselt originaaldokument ja dokumendi tõlked. Tunnistusega (*apostille'ga*) kinnitatud välisriigi dokumentide puhul tunnistust elektrooniliselt ei salvestata.

(3) Avalduse muutmisel salvestatakse elektrooniliselt ka muutmise avaldus.

(4) Kui menetluse läbiviimiseks nõutavad kande alusdokumendi andmed on rahvastikuregistrisse juba sisestatud või andmete sisestamine tellitakse käesoleva määruse §-s 11 sätestatud korras teiselt perekonnaseisuasutuselt, siis andmete sisestamise tellinud perekonnaseisuasutus kande alusdokumendina paber kandjal esitatud dokumente rahvastikuregistrisse elektrooniliselt ei salvesta.

(5) Kande tegemisest keeldumise otsus salvestatakse elektrooniliselt vastavasse perekonnaseisutoimingu menetlustoimikusse, mille kohta keelduv otsus tehakse.

## § 8. Menetlustoimiku edastamine perekonnaseisutoimingute tegemise piirangu puhul

(1) Perekonnaseisumetnik, kelle suhtes kehtib «Perekonnaseisutoimingute seaduse» §-s 14 sätestatud toimingu tegemise piirang, registreerib avalduse ja alusdokumendid, teeb rahvastikuregistris andmehõivekande avalduselt ning edastab seejärel menetlustoimiku kande tegemiseks sama perekonnaseisuasutuse teisele perekonnaseisumetnikule, kellele toimingu tegemise piirang ei kehti.

(2) Kui «Perekonnaseisutoimingute seaduse» §-s 14 sätestatud toimingu tegemise piirangu tõttu ei tohi perekonnaseisukannet teha valla- või linnavalitsuse ükski perekonnaseisumetnik, registreeritakse avaldus ja alusdokumendid ning edastatakse menetlustoimik ja paber kandjal avaldus ning sellele lisatud dokumendid kande tegemiseks valla- või linnavalitsuse asukohajärgsele maavalitsusele. Kui toimingut ei tohi teha maavalitsuse ükski perekonnaseisumetnik, edastatakse menetlustoimik teisele maavalitsusele.

(3) Menetlustoimik edastatakse käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud juhtudel põhjendamatu viivitusega.

## **§ 9. Menetlustoimiku üleandmine teisele notarile**

Notar annab «Perekonnaseisutoimingute seaduse» §-s 14 sätestatud toimingu tegemise piirangu aluste ilmnemisel menetluse üle teisele notarile. Menetluse üleandmiseks on vajalik avaldaja ja teise notari kirjalik nõusolek. Menetluse üleandmisel antakse üle menetlustoimik ja paber kandjal avaldus koos kõigi alusdokumentidega.

## **§ 10. Menetluse üleandmine avaldaja taotluse alusel**

Avaldaja taotlusel annab perekonnaseisuasutus või notar, kellele perekonnaseisutoimingu tegemise avaldus on esitatud, menetluse üle teisele perekonnaseisuasutusele või notarile. Menetluse üleandmiseks on vajalik perekonnaseisuasutuse, kellele soovitakse menetlust üle anda, kirjalik nõusolek. Menetluse võib üle anda perekonnaseisuasutusele, kellel on sama perekonnaseisutoimingu tegemise pädevus. Menetluse üleandmisel edastatakse menetlust jätkavale perekonnaseisuasutusele või notarile menetlustoimik ja paber kandjal avaldus koos alusdokumentidega.

## **§ 11. Perekonnaseisudokumendi andmete sisestamise tellimine**

(1) Kui perekonnaseisutoimingu tegemise käigus on vaja rahvastikuregistrisse sisestada andmed Eestis toimunud perekonnasündmuse dokumendilt, mille esimene eksemplar asub teises perekonnaseisuasutuses, tellitakse andmete sisestus vastavalt perekonnaseisuasutuselt.

(2) Lõikes 1 nimetatud tellimus edastatakse elektrooniliselt ning tellimuse saaja sisestab dokumendi andmed rahvastikuregistrisse kolme tööpäeva jooksul tellimuse saamisest arvates.

(3) Erandina võib dokumendi andmed digitaalset perekonnaseisudokumenti kasutades sisestada ka maavalitsus, kellel ei ole Eestis toimunud perekonnasündmuse dokumendi esimest eksemplari, kuid kellele perekonnaseisutoimingu tegemise avaldus esitati.

## **§ 12. Kanned nummerdamine**

Kanded nummerdatakse rahvastikuregistris toimingupõhiselt kalendriaasta lõikes iga perekonnaseisuasutuse arvestuses eraldi.

## **§ 13. Paberil tehtav kanne**

(1) «Perekonnaseisutoimingute seaduse» § 7 lõikes 8 sätestatud paberil kanne võib teha sünni ja surma registreerimise, abielu sõlmimise ning abielu lahutamise kohta.

(2) Paberil tehtud kanded nummerdatakse toimingupõhiselt kuupäeva lõikes igas perekonnaseisuasutuses eraldi. Kanne number koosneb kuupäevast ja toimingu järjekorranumbrist.

(3) Paberil tehtud kanne andmehõivekandega rahvastikuregistrisse ülevõtmisel antakse kande rahvastikuregistrirjargne number.

(4) Vaimulik nummerdab abielukanded kalendriaasta lõikes. Kanne number koosneb vaimulikule antud numbrist, toimingu üldnumbrist, aastaarvust ja konkreetse toimingu järjekorranumbrist. Vaimuliku tehtud abielukande andmehõivekandega rahvastikuregistrisse ülevõtmisel antakse kande rahvastikuregistris paberkanne number.

## **§ 14. Kehtetu või tühise perekonnaseisuakti alusel tehtud kanne kehtetuks tunnistamise otsus**

«Perekonnaseisutoimingute seaduse» § 13 lõikes 6 sätestatud kanne kehtetuks tunnistamise otsus vormistatakse kirjalikult.

## § 15. Riigilõivu tasumine

(1) Kui perekonnaseisutoimingu tegemise eest on ette nähtud riigilõivu tasumine ja riigilõivu ei tasuta sularahas, lisab avaldaja avaldusele riigilõivu tasumist tõendava dokumendi.

(2) Riigilõivu tasumist tõendava dokumendi asemel võib avaldaja riigilõivu tasumise kohta avaldusele lisada kirjalikult järgmised andmed:

- 1) isiku nimi, kes riigilõivu tasus;
- 2) isiku nimi, kelle eest riigilõivu tasuti;
- 3) toimingu nimetus, mille eest riigilõivu tasuti;
- 4) viitenumber;
- 5) kuupäev, millal riigilõivu tasuti;
- 6) krediitiasutuse nimi ja konto, kuhu ja millelt riigilõivu tasuti;
- 7) tasutud summa.

(3) Lõikes 1 sätestatud juhul kontrollib perekonnaseisuametnik riigilõivu tasumist ja laekumist enne kande tegemist.

(4) Vaimulikule esitatud abiellumisavalduse puhul kontrollib riigilõivu laekumist enne abielu sõlmimist abiellumisavalduse rahvastikuregistris registreerinud maavalitsuse perekonnaseisuametnik.

## § 16. Rahvastikuregistri andmete kinnitatud väljavõtte väljastamine

(1) Rahvastikuregistri kinnitatud väljavõte (edaspidi *tõend*) trükitakse valgele paberile.

(2) Esmase tõendi väljastab avaldaja taotlusel perekonnaseisuasutus, kes kande tegi, vahetult pärast kande tegemist. Igale avaldajale antakse eraldi tõend. Erandina võib esmase tõendi väljastada kuni 14 päeva jooksul kande tegemisest arvates. Pärast esmase tõendi väljastamist menetlus lõpetatakse ja menetlustoimik suletakse.

(3) Korduva tõendi väljastab maavalitsus või konsulaarametnik perekonnasündmuse tõendi väljastamise avalduse alusel.

(4) Esmane tõend väljastatakse tasuta. Korduv tõend väljastatakse tasu eest vastavalt «Riigilõivuseadusele».

(5) Esmane tõend väljastatakse eesti keeles. Korduv tõend väljastatakse avaldaja soovil eesti, inglise, saksa või prantsuse keeles.

(6) Kui menetlustoimik edastati «Perekonnaseisutoimingute seaduse» §-s 14 sätestatud perekonnaseisutoimingu tegemise piirangu tõttu teisele perekonnaseisuasutusele, väljastab esmase tõendi perekonnaseisuasutus, kellele menetlustoimik kande tegemiseks edastati, «Perekonnaseisutoimingute seaduse» § 7 lõikes 7 sätestatud korras.

(7) «Perekonnaseisutoimingute seaduse» § 7 lõikes 8 sätestatud paberil tehtud kande puhul, mis ei ole veel rahvastikuregistrisse üle võetud, tehakse tõendile märged «kande tehtud paberil».

(8) Notar väljastab esmase tõendi enda tehtud abielukande ja abielulahutuse kande tõendamiseks.

(9) Vaimulik väljastab esmase tõendi enda kinnitatud abielu sõlmimise tõendamiseks.

(10) Vaimuliku poolt kinnitatud abielu sõlmimise kohta välja antud esmane tõend võib olla allkirjastatud vaimuliku poolt, kes abielu sõlmis, või maavalitsuse perekonnaseisuametniku poolt, kes abielukande andmed andmehõivega rahvastikuregistrisse üle võttis.

## § 17. Väljavõtte väljastamine

(1) «Perekonnaseisutoimingute seaduse» § 7 lõikes 7 sätestatud eemalviibivale avaldajale saadetakse perekonnaseisuandmete väljavõtte lihtkirjaga avalduses märgitud aadressil või krüpteeritult avalduses esitatud e-posti aadressil.

(2) Lõikes 1 sätestatud kohaldatakse ka «Perekonnaseisutoimingute seaduse» § 12 lõikes 3 sätestatud väljavõtte väljastamisele.

## § 18. Perekonnaseisutoiminguga seotud dokumentide säilitamine

(1) Paberikandjal avaldusi ja neile lisatud alusdokumente säilitatakse perekonnaseisuasutuses, kus tehakse vastav perekonnaseisukanne. Välisriigi dokument ja dokumendi tõlge tagastatakse pärast elektroonilist salvestamist avaldajale.

(2) Vaimulikule abiellumiseks esitatud abiellumisavaldusi ja vaimuliku poolt kinnitatud abielu sõlmimise protokolle säilitab koguduse asukohajärgne maavalitsus. Vaimuliku koostatud abielukandeid säilitab Siseministeerium.

(3) Eesti välisesindus säilitab talle perekonnaseisutoimingute tegemiseks esitatud avaldusi ja alusdokumente vastavalt oma asjaajamiskorrale.

(4) Notar säilitab talle perekonnaseisutoimingute tegemiseks esitatud avaldusi ja alusdokumente vastavalt justiitsministri 19. juuni 2009. a määruses nr 23 «Notariaadimäärustik» sätestatud notari dokumentide arhiveerimise korrale.

## **2. peatükk SÜNNI REGISTREERIMINE**

### **§ 19. Sünni registreerimise avalduse esitamine**

(1) Perekonnaseisuametnik täidab avaldaja soovil sünni registreerimise avalduse avaldaja poolt esitatud dokumentide, rahvastikuregistri andmete ja avaldaja ütluste alusel. Avaldaja kontrollib eeltäidetud avalduses toodud andmete õigsust ja allkirjastab avalduse.

(2) Riigiportaali «eesti.ee» kaudu või elektrooniliselt digitaalallkirjaga kinnitatult võivad lapse sünni registreerimise avalduse esitada vanemad, kes on omavahel abielus.

(3) Lõikes 2 sätestatud viisil võib sünni registreerimise avalduse esitada tingimusel, et tervishoiuteenuse osutaja on meditsiinilise sünitõendi andmed rahvastikuregistrile edastanud.

(4) Kui lapse seaduslik esindaja ei saa mõjuval põhjusel lapse sünni registreerimise avaldust perekonnaseisuasutusele isiklikult ega lõikes 2 sätestatud viisil esitada, võib ta esitada avalduse, millel seadusliku esindaja allkiri on notariaalselt kinnitatud.

(5) Lõikes 4 sätestatud juhul kinnitab kinnipeetava või vahistatud vanema allkirja õigsuse tema lapse sünni registreerimise avaldusel notar või vangladirektor. Väljasaatmiskeskuses viibiva vanema allkirja õigsuse tema lapse sünni registreerimise avaldusel kinnitab notar.

(6) Kinnipeetava, vahistatud või väljasaatmiskeskuses viibiva vanema isaduse omaksvõtu avaldus peab olema notariaalselt tõestatud.

### **§ 20. Alaealise või piiratud teovõimega täisealise vanema lapse sünni registreerimise avalduse esitamine**

(1) Piiratud teovõimega vanema lapse sünni registreerimise avalduse esitab lapse seaduslik esindaja.

(2) Kui alaealise vanema teovõimet on lapse sünni registreerimiseks laiendatud, võib avalduse esitada alaealine vanem isiklikult.

(3) Piiratud teovõimega vanema isaduse omaksvõtu avaldusele või isaduse omaksvõtu nõusolekule lisatakse vanema seadusliku esindaja nõusolek.

### **§ 21. Sünni registreerimise menetluse erisused**

(1) Kui lapse sünni registreerimisel esitatakse vanemate abielu sõlmimist tõendav dokument, mille kohta rahvastikuregistris andmed puuduvad, sisestatakse enne lapse sünni registreerimist abielu andmed rahvastikuregistrisse.

(2) Kui lapse sünni registreerimise avalduse esitab eestkostja ja eestkoste seadmise kohta rahvastikuregistris andmed puuduvad, sisestatakse enne sünni registreerimist eestkoste seadmise andmed rahvastikuregistrisse.

(3) Kui sünni registreerimise avaldus ning lõigetes 1 või 2 sätestatud dokument esitatakse valla- või linnavalitsusele, edastatakse dokument andmete sisestamiseks valla- või linnavalitsuse asukohajärgsele maavalitsusele.

## **§ 22. Kunstliku viljastamise tulemusena sündinud lapse sünni registreerimine juhul kui vanemad ei ole omavahel abielus**

(1) Lapse sünni registreerimisel juhul, kui vanemad ei ole omavahel abielus ja laps on sündinud «Kunstliku viljastamise ja embrüokaitse seaduse» §-s 21 sätestatud kunstliku viljastamise tulemusena, asendab mehe nõusolek naise kunstlikuks viljastamiseks isaduse omaksvõtu avaldust.

(2) Lõikes 1 sätestatud juhul märgivad vanemad lapse sünni registreerimise avalduse esitamisel, kas nad soovivad hooldusõigust teostada ühiselt või jätta hooldusõiguse ühele vanemale.

## **§ 23. Isaduse omaksvõtu ja omaksvõtuks nõusoleku andmise avalduse esitamine enne lapse sündi**

(1) Kui isaduse omaksvõtu ja omaksvõtuks nõusoleku andmise avaldus esitatakse «Perekonnaseisutoimingute seaduse» § 26 lõikes 5 sätestatud juhul naise raseduse ajal, võetakse avaldus vastu, avatakse sünni registreerimise menetlustoimik ja registreeritakse avaldus.

(2) Lõikes 1 sätestatud kohaldatakse ka «Perekonnaseaduse» §-s 85 nimetatud abielumehest põlvnemise välistamise avalduse esitamise suhtes.

## **§ 24. Lapsele isikunime andmine**

(1) Lapse sünni registreerimisel antakse talle isikunimi vanemate kokkuleppel lähtudes «Nimeseaduse» §-s 8 sätestatust.

(2) Kui lapse vanemad on abielus ja sünni registreerimise avalduse esitab üks vanematest, esitatakse lisaks teise vanema lihtkirjalik nõusolek lapsele antava nime kohta.

## **§ 25. Lapse sünnikoha andmed**

(1) Kui laps sünnib tervishoiuteenust osutavas asutuses, kantakse rahvastikuregistrisse lapse sünnikohana tervishoiuteenuse osutaja asukoht (maakond ja linn või vald).

(2) Kui laps sünnib väljaspool tervishoiuteenust osutavat asutust, kantakse rahvastikuregistrisse lapse sünnikohana tervishoiuteenuse osutaja poolt kinnitatud sünnikoht (maakond ja linn või vald).

## **§ 26. Enne sünni registreerimist surnud lapse sünni registreerimine**

Kui laps sünnib elusalt, kuid sureb enne sünni registreerimist, tehakse nii sünni- kui surmakanne ja väljastatakse avaldajale tema soovil nii sünni- kui surmatõend.

## **§ 27. Isaduse omaksvõtt pärast lapse sünni registreerimist**

(1) Isaduse omaksvõtuks pärast lapse sünni registreerimist esitatakse maavalitsusele isaduse omaksvõtu avaldus ja lapse ema nõusolek isaduse omaksvõtuks.

(2) Isaduse omaksvõtuks esitatakse lisaks lõikes 1 sätestatule lapse nõusolek, kui:

- 1) ema on lapse hooldusõigusest ilma jäetud;
- 2) ema on surnud;
- 3) laps on saanud täisealiseks.

(3) Lõike 2 punktides 1 ja 2 sätestatud juhul esitatakse lisaks alla 14-aastase lapse eestkostja nõusolek isaduse omaksvõtuks. Vähemalt 14-aastane laps võib eestkostja nõusolekul anda isaduse omaksvõtu nõusoleku isiklikult.

(4) Maavalitsus teeb isaduse omaksvõtu kande. Avaldaja soovil muudetakse lapse perekonnanime.

(5) Kui isaduse omaksvõtt tehakse täisealiseks saanud lapse suhtes, siis tema laste ja abikaasa perekonnanimi muudetakse «Nimeseaduse» §-s 16 sätestatud korras.

## **§ 28. Sünnikande muutmine seoses lapsendamisega**

(1) Seoses lapsendamisega muudab maavalitsus lapse sünnikandes lapse nime ja vanemate andmeid lapsendamise kohtumääruse ja lapsendaja avalduse alusel. Lapsendaja soovil annab maavalitsus lapsele uue isikukoodi.

(2) Kui lapsendaja ei esita lõikes 1 nimetatud avaldust perekonnaseisuasutusele ühe kuu jooksul lapsendamise kohtumääruse jõustumisest arvates, muudab maavalitsus lapse sünnikande andmed lapsendamise kohtumääruse alusel.

(3) Kui lapsendamise kohtumääruse andmete rahvastikuregistrisse kandmisel ilmneb, et rahvastikuregistris puuduvad andmed lapse sünni kohta, teeb maavalitsus esmalt lapse sünnikande või andmehõivekande välisriigi sünnidokumendilt.

(4) Kui lapsendatu sünd on registreeritud välisriigis, muudab maavalitsus lapsendamise kohtumääruse alusel rahvastikuregistris lapsendamisega seotud andmed.

(5) Eestis registreeritud sünni kohta koostatud kande muutmisel seoses lapsendamisega väljastatakse uus sünnitõend lapsendamisjärgsete andmetega.

(6) Täisealise lapsendatu soovil lisatakse tema sünnitõendile andmed lapsendamise fakti kohta ja lapsendamiseelsed andmed, lähtudes «Perekonnaseaduses» lapsendamissaladuse kohta sätestatust.

## **§ 29. Rahvastikuregistri andmete muutmine seoses soo muutmisega**

(1) Rahvastikuregistri andmete muutmiseks seoses soo muutmisega esitab isik maavalitsusele soo andmete muutmise kirjaliku avalduse ja arstliku ekspertiisikomisjoni otsuse soo muutmise kohta.

(2) Lõikes 1 sätestatud juhul muudetakse rahvastikuregistris isiku eesnimi, sugu ja isikukood ning avaldaja soovi korral ka tema perekonnanimi «Nimeseaduse» §-s 15 sätestatud tingimustel. Sugu muutnud isikuga seotud muid andmeid ja perekonnaseisukandeid ei muudeta.

(3) Sugu muutnud isikule väljastatakse tema soovil perekonnaseisuandmete väljavõtte soo andmete muutmise kohta.

## **3. peatükk SURMA REGISTREERIMINE**

### **§ 30. Surma registreerimise avalduse esitamine**

(1) Perekonnaseisuanametnik täidab avaldaja soovil surma registreerimise avalduse avaldaja poolt esitatud dokumentide, rahvastikuregistri andmete ja avaldaja ütluste alusel. Avaldaja kontrollib eeltäidetud avalduses toodud andmete õigsust ja allkirjastab avalduse.

(2) Kui surma registreerimise avalduse esitab matuseteenuse osutaja esindaja, siis esitab ta lisaks surma registreerimise avaldusele ja alusdokumentidele avalduse esitamise volitust tõendava dokumendi.

### **§ 31. Surma registreerimine**

(1) Kui surma registreerimise alusdokumendil on surmaaeg märgitud nädala, kuu või aasta täpsusega, märgitakse rahvastikuregistris surmaajaks vastava nädala, kuu või aasta esimene kuupäev.

(2) Kui arstlikul surmateatisel on surmaajaks märgitud surnu leidmise aeg, siis kantakse rahvastikuregistrisse surmaajaks surmateatisel olev leidmise aeg.

(3) Surma registreerimisel võtab perekonnaseisuanametnik ära avaldaja esitatud surnu isikut tõendava dokumendi ning edastab selle kas Politsei- ja Piirivalveametile (isikutunnistus, Eesti kodaniku pass, välismaalase pass, meremehe teenistusraamat, meresõidutunnistus, pagulase reisidokument, varjupaigataotleja tunnistus) või Välisministeeriumile (diplomaatiline pass, välisriigi reisidokument). Dokumendid edastatakse ühe kuu jooksul nende esitamisest arvates.

(4) Kui surnu oli avaldaja andmetel abielus, kuid abielu sõlmimist tõendavat dokumenti ei esitata ja rahvastikuregistris puuduvad andmed surnu abielu kohta, siis registreeritakse surm, kuid avalduses märgitud andmeid surnu abielu ja perekonnaseisu kohta jäävad menetlustoimikusse ning rahvastikuregistrisse neid ei kanta.

(5) Kui rahvastikuregistris puuduvad surnu andmed ning surma registreerimisel ei esitata tema isikut tõendavat dokumenti, kantakse surnu isikuandmed rahvastikuregistrisse arstliku surmateatise või politseiasutuse tõendi alusel.

(6) Tundmatu surnu surma registreerimisel märgitakse rahvastikuregistris surnu eesnimeliseks «tundmatu» ja perekonnanimeks «surnu».

(7) Kui surma registreerimisel ei ole surnu matmiskoht teada, siis jäetakse rahvastikuregistris matmiskoha andmeväli tühjaks. Kui surnu avaldaja ütluste kohaselt kremeeritakse, siis kremeerimise kohta matmiskohaks ei märgita.

(8) Kui surma registreerimisel selgub, et surnule kuulus alaealise lapse ainuhooldusõigus või surnu oli piiratud teovõimega isiku eestkostja, teatab perekonnaseisuametnik surmast esimesel võimalusel lapse või eestkostetava elukohajärgsele valla- või linnavalitsusele või kohtule.

## § 32. Arstliku surmateatise edastamine

(1) Valla- või linnavalitsusele surma registreerimisel esitatud surmateatis edastatakse koos surmakande väljatrükiga valla- või linnavalitsuse asukohajärgsele maavalitsusele.

(2) Maavalitsus edastab valla- ja linnavalitsuste surmateatiseid ning maavalitsusele esitatud surmateatiseid koos surmakannete väljatrükkidega Siseministeriumile.

# 4. peatükk ABIELU SÕLMIMINE

## § 33. Abiellumisavalduse esitamine

Abielu sõlmimiseks esitavad abiellujad perekonnaseisuasutusele või abielu sõlmimise õigust omavale vaimulikule üheaegselt kohal viibides isiklikult kirjaliku abiellumisavalduse ja «Perekonnaseisutoimingute seaduse» §-des 38 ja 39 sätestatud dokumendid.

## § 34. Abiellumisavalduse muutmine

(1) Abiellumisavalduse muutmiseks esitavad abiellujad isiklikult ja kirjalikult või elektrooniliselt digitaalalkirjaga kinnitatult ühise avalduse perekonnaseisuasutusele, kuhu esitati abiellumisavaldus.

(2) Abiellumisavalduses tehtud varasuhte valiku muutmiseks esitavad abiellujad isiklikult kirjaliku ühise avalduse perekonnaseisuasutusele, kuhu esitati abiellumisavaldus.

## § 35. Varasuhte valimine

Perekonnaseisuametnik selgitab abiellujatele varaühisuse, vara juurdekasvu tasaarvestuse ja varalahususe varasuhte õiguslikku olemust, andmata soovitusi varasuhte valikul.

## § 36. Abielu sõlmimise tähtaeg

(1) Abiellumisavalduse menetluse võtmisel lepitakse kooskõlas «Perekonnaseisutoimingute seaduse» § 41 lõikega 1 avalduse esitajatega kokku abielu sõlmimise kuupäev ja kellaaeg, mis märgitakse abiellumisavaldusele.

(2) Kui perekonnaseisuametnikul tekib kahtlus abiellumisavalduses esitatud andmete, välja arvatud statistiliste andmete, õigsuses, siis abielu sõlmimise tähtaega pikendatakse ning selgitatakse välja õiged andmed. Tähtaega võib pikendada kuni «Perekonnaseisutoimingute seaduse» § 41 lõikes 2 sätestatud tähtajani.

## § 37. Abielu sõlmimisest keeldumine

Kui pärast abiellumisavalduse esitamist ja enne abielu sõlmimise kinnitamist selguvad abielu sõlmimist takistavad asjaolud, mida ei ole võimalik kõrvaldada või mida ei kõrvaldata, teeb perekonnaseisuametnik abielu sõlmimisest keeldumise otsuse. Otsusest teavitatakse abiellumisavalduse esitanud isikuid kirjalikult nende avaldusel märgitud aadressil.

## § 38. Abiellumisavalduse tagasivõtmine

Abiellumisavalduse tagasivõtmisest teavitavad abiellumisavalduse esitanud isikud kirjalikult perekonnaseisuasutust, kuhu esitati abiellumisavaldus. Abiellumisavalduse tagasivõtmisel abielu sõlmimise menetlus lõpetatakse ja menetlustoimik suletakse.

## § 39. Abielu sõlmimisele ilmumata jätmine

Kui abiellumisavalduse esitanud isikud ei ilmu kokkulepitud ajal abielu sõlmima ega teata ilmumata jätmise mõjuvast põhjusest, abielu sõlmimise menetlus lõpetatakse ja menetlustoimik suletakse. Ilmumata jätmise mõjuval põhjusel abiellujate taotlusel menetlus ennistatakse ning lepatakse kokku uus abielu sõlmimise kuupäev ja kellaaeg. Uus tähtaeg ei tohi ületada «Perekonnaseisutoimingute seaduse» § 41 lõikes 2 sätestatud tähtaega abiellumisavalduse esitamisest arvates. Menetluse uuendamisel avatakse uus menetlustoimik.

## § 40. Abielu sõlmimise protokollide allkirjastamine

(1) Abielu sõlmimise protokollile kirjutavad abiellujad alla oma abielueelse nime.

(2) Kui abielluja tema enda teatel või perekonnaseisumetniku tähelepaneku kohaselt piisavalt ei näe või ei ole muul põhjusel võimeline protokollile omakäeliselt allkirjastama, kohaldatakse «Perekonnaseisutoimingute seaduse» § 10.

# 5. peatükk ABIELUVÕIMETÕEND

## § 41. Abieluvõimetõendi väljaandmine

(1) Alaealisele isikule antakse abieluvõimetõend juhul, kui tema teovõimet on laiendatud kohtu poolt toimingute tegemiseks, mis on vajalikud abielu sõlmimiseks ning abieluga seotud õiguste teostamiseks ja kohustuste täitmiseks.

(2) Täisealisele piiratud teovõimega isikule antakse abieluvõimetõend juhul, kui eestkostja nimetamise kohtumääruse kohaselt saab isik aru abielu õiguslikest tagajärgedest.

(3) Abieluvõimetõendi võib väljastada ka avaldaja volitatud esindajale.

(4) Kui isik, kellega soovitakse abielluda, on rahvastikuregistri objekt, kontrollitakse tema abieluvõimet rahvastikuregistrist ja abieluvõimetõendile kantakse rahvastikuregistri kohased andmed.

(5) Kui isik, kellega soovitakse abielluda, ei ole rahvastikuregistri objekt, kantakse tema eesnimi, perekonnanimi ning muud «Perekonnaseisutoimingute seaduse» § 9 lõikes 5 ja § 40 lõikes 2 ettenähtud andmed abieluvõimetõendile selle väljaandmise avalduselt.

(6) Eesti kodanikule või Eesti elanikule, kes rahvastikuregistri andmetel on elanud Eestis alla 1 aasta või kes on elanud väljaspool Eestit üle 2 kuu, antakse perekonnaseisuasutuse kiri abieluvõime tõendi andmetega, millele lisatakse Eestis elamise ajavahemik.

# 6. peatükk ABIELU LAHUTAMINE

## § 42. Abielu lahutamiseks eraldi esitatav avaldus

(1) Kui abikaasa ei saa mõjuval põhjusel abielu lahutamise ühise avalduse esitamiseks perekonnaseisuasutusse ilmuda ja ta esitab «Perekonnaseisutoimingute seaduse» § 44 lõikes 4 sätestatud notariaalselt tõestatud eraldi avalduse, siis avatakse abielu lahutamise menetlustoimik perekonnaseisuasutusele esimesena esitatud avalduse registreerimisel. Abielu lahutamise menetlustähtaeg algab viimase avalduse esitamisest.

(2) Notariaalselt tõestatud avaldus abielu lahutamiseks ja teise abikaasa poolt isiklikult esitatav abielu lahutamise avaldus esitatakse samale perekonnaseisuasutusele.

### **§ 43. Abielu lahutamise tähtaja kindlaksmääramine**

(1) Abielulahutuse avalduse esitamisel lepatakse avalduse esitajatega kokku abielu lahutamise kuupäev lähtudes «Perekonnaseisutoimingute seaduse» § 45 lõikes 1 sätestatust. Abielu lahutamise kuupäev märgitakse abielu lahutamise avaldusele.

(2) Abielulahutuse päev tehakse teatavaks mõlemale abikaasale. Kui abikaasa ei saa mõjuval põhjusel abielu lahutamise ühise avalduse esitamiseks perekonnaseisuasutusse ilmuda ja ta esitab notariaalselt tõestatud eraldi avalduse, tehakse abielu lahutamise kuupäev teatavaks avalduse isiklikult esitanud abikaasale ning abielu lahutamise kuupäev loetakse sellega mõlemale abikaasale teatavaks tehtuks.

### **§ 44. Abielulahutuse kande eeltäidetud blanketi allkirjastamine**

Kui abikaasa enda teatel või perekonnaseisumetniku tähelepaneku kohaselt piisavalt ei näe või ei ole muul põhjusel võimeline abielulahutuse kande eeltäidetud blanketti omakäeliselt allkirjastama, kohaldatakse «Perekonnaseisutoimingute seaduse» § 10.

### **§ 45. Abielu lahutamise menetluse lõpetamine**

Kui abikaasad ei ilmu kokkulepitud kuupäeval perekonnaseisuasutusse abielu lahutama ega teata ilmumata jäämise põhjust, loetakse, et avaldust ei ole esitatud ning abielu lahutamise menetlus lõpetatakse ja menetlustoimik suletakse.

## **7. peatükk ANDMEHÕIVE VÄLISRIIGI DOKUMENDILT**

### **§ 46. Välisriigi dokumendi andmete kandmine rahvastikuregistrisse**

(1) Välisriigis toimunud perekonnasündmuse kohta koostatud välisriigi dokumendi (edaspidi *välisriigi dokument*) andmed kannab rahvastikuregistrisse maavalitsus, konsulaarametnik või notar, kellele välisriigi dokument esitati.

(2) Kui välisriigi dokument esitatakse valla- või linnavalitsusele, salvestatakse dokument elektrooniliselt ning edastatakse see e-posti teel andmete rahvastikuregistrisse kandmiseks valla- või linnavalitsuse asukohajärgsele maavalitsusele.

(3) Maavalitsus kannab välisriigi dokumendi andmed rahvastikuregistrisse 3 tööpäeva jooksul dokumendi saamisest arvates.

### **§ 47. Välisriigi dokumendi nimetus**

(1) Välisriigi dokumendi nimetus kantakse rahvastikuregistrisse dokumendi sisust tuleneva nimetusega.

(2) Kui välisriigi dokumendis on mitme perekonnasündmuse andmed, siis kantakse need rahvastikuregistrisse eraldi perekonnaseisukandena.

### **§ 48. Välisriigi dokumendis olev nimi**

Välisriigi dokumendis oleva nime kandmisel rahvastikuregistrisse lähtutakse «Nimeseadusest» ja selle alusel antud õigusaktidest.

### **§ 49. Välisriigis sündinud lapse hooldusõigus**

(1) Kui lapse sünd on registreeritud välisriigis, kus määratletakse vanemate hooldusõigus lapse suhtes, kantakse hooldusõiguse andmed rahvastikuregistrisse välisriigis koostatud sünnidokumendi alusel.

(2) Kui lapse sünd on registreeritud välisriigis, kus hooldusõigust ei määratleta, kantakse hooldusõiguse andmed rahvastikuregistrisse lähtudes «Perekonnaseaduses» hooldusõiguse kohta sätestatust.

## 8. peatükk VÄLJATRÜKI EDASTAMINE JA SÄILITAMINE

### § 50. Väljatrükile esitatavad nõuded

- (1) Perekonnaseisukande väljatrükk trükitakse A4 formaadiga paberile kaaluga 80 g.
- (2) Väljatrükk trükitakse kahepoolsetl.

### § 51. Väljatrüki edastamine

- (1) Valla- ja linnavalitsus edastab kalendrikuu jooksul tehtud perekonnaseisukannete väljatrükiid maavalitsusele hiljemalt järgmise kuu neljandaks kuupäevaks. Paberil tehtud kanded ja nende väljatrükiid edastatakse maavalitsusele hiljemalt paberil tehtud kande rahvastikuregistrisse ülevõtmisele järgneva kuu neljandaks kuupäevaks.
- (2) Maavalitsus edastab valla- ja linnavalitsuse edastatud väljatrükiid, enda tehtud perekonnaseisukannete väljatrükiid ja vaimuliku koostatud abielukanded Siseministeeriumile hiljemalt järgmise kuu kümnendaks kuupäevaks. Paberil tehtud kanded ja nende väljatrükiid edastatakse Siseministeeriumile hiljemalt paberil tehtud kande rahvastikuregistrisse ülevõtmisele järgneva kuu kümnendaks kuupäevaks.
- (3) Notar edastab tema poolt tehtud perekonnaseisukannete väljatrükiid Siseministeeriumile hiljemalt kande tegemise kuule järgneva kuu kümnendaks kuupäevaks.
- (4) Välisesinduses koostatud kande väljatrükiid edastatakse Siseministeeriumile hiljemalt kande tegemise kuule järgneva kuu viimaseks tööpäevaks.
- (5) Tunnistusega (*apostille*'ga) kinnitatud välisriigi dokumendilt tehtud perekonnaseisukande väljatrükile lisatud kande aluseks oleva dokumendi koopia edastatakse Siseministeeriumile ilma tunnistusega (*apostille*'ta).

### § 52. Väljatrüki säilitamine

Väljatrükke säilitatakse Siseministeeriumi perekonnaarhiivi isikupõhistes kaustades.

## 9. peatükk RAKENDUSSÄTTED

### § 53. Enne 1. juulit 2010. a jõustunud surnuks tunnistamise kohtumääruse alusel surma registreerimine

- (1) Enne 2010. aasta 1. juulit jõustunud surnuks tunnistamise kohtumääruse alusel registreerib surma maavalitsus.
- (2) Lõikes 1 sätestatud juhul esitatakse maavalitsusele avaldus surma registreerimiseks ja surnuks tunnistamise kohtumäärus.
- (3) Kui surma registreerimise avaldust ei esitata perekonnaseisuasutusele ühe kuu jooksul surnuks tunnistamise kohtumääruse jõustumisest arvates, registreerib maavalitsus surma surnuks tunnistamise kohtumääruse alusel.
- (4) Surnuks tunnistamise kohtumääruse alusel tehakse surmakanne ja surma registreerimise avalduse esitajale väljastatakse tema soovil surmatõend.

### § 54. Enne 1. jaanuari 1995. a kohtus lahutatud abielu registreerimine

- (1) Enne 1995. aasta 1. jaanuari tehtud abielulahutuse kohtuotsuse alusel registreerib abielu lahutuse maavalitsus.
- (2) Lõikes 1 sätestatud juhul esitatakse maavalitsusele avaldus abielulahutuse registreerimiseks koos kohtuotsuse ning riigilõivu tasumist tõendava dokumendiga. Avalduse võib esitada üks abikaasadest.

(3) Abielulahutus registreeritakse lahutusandega kohtuotsuse andmete alusel ning lahutusotsuse registreerimisavalduse esitajale antakse tema soovil abielulahutuse tõend.

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatud korras abielulahutuse registreerimisel võib muuta üksnes kohtuotsuse esitanud abikaasa nime.

(5) Kui isiku nimi on pärast lõikes 1 sätestatud kohtuotsuse jõustumist muutunud, ei tohi kohtuotsuse registreerimisel võtta kohtuotsuse järgset nime.

## **§ 55. Määruse jõustumine**

Määrus jõustub 1. juulil 2010. a.

**Minister Siim Valmar KIISLER**

**Kantsler Märt KRAFT**